

Onderwerp

2e tussentijdse rapportage 2023

Beslispunten

1. In te stemmen met de overschrijdingen en onderbestedingen, zoals opgenomen bij onderdeel A en B en het kredietoverzicht.
2. Hiertoe vast te stellen de 9^e begrotingswijziging van 2023.

Inleiding

De 2e tussentijdse rapportage 2023 geeft het verloop van de budgetten weer in de eerste 8 maanden van 2023. Overschrijdingen en onderbestedingen waarvan wordt verwacht dat ze aan het einde van het jaar afwijken van de begroting, worden aan de raad voorgelegd. Na akkoord worden de wijzigingen in de budgetten doorgevoerd.

Met de raad is afgesproken dat alleen afwijkingen $\geq$ € 50.000,- worden toegelicht (onderdeel A). Afwijkingen $<$ € 50.000,- en budget neutrale wijzigingen (niet gerelateerd aan reserves) worden niet toegelicht en als één totaalbedrag opgenomen in de tussentijdse rapportage (onderdeel B).

In de bijlagen van deze tussentijdse staat het kredietoverzicht, waarbij alleen de kredieten staan waarbij er afwijkingen zijn geconstateerd in bedrag of doorlooptijd.

In deze rapportage is wederom gekozen om ook onderdeel C (overzicht stelposten indexatie) toe te voegen. Dit om inzicht te bieden in het verloop van de stelposten als gevolg van noodzakelijke indexatie van budgetten (loon- en prijsbijstellingen).

Deze rapportage is wederom financieel. Vanaf volgend jaar gaan we twee rapportages opleveren die zowel beleidsmatig als financieel rapporteren. Over de precieze inhoud wordt dit jaar verder nagedacht. Daarnaast zijn we invulling aan het geven aan kwartaalrapportages waarbij we zowel beleidsmatig als financieel hoog over kijken naar een aantal onderwerpen. De taskforce sociaal domein wordt hier, naast de woningbouwimpuls, ook onderdeel van. In deze tussentijdse rapportage is geen bijlage over de voortgang van de Taskforce sociaal domein opgenomen. U bent geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. De raadsinformatiebrief en de tussentijdse rapportage sluiten niet een-op-een op elkaar aan. Dit in verband met het actualiseren van de cijfers na het opstellen van de raadsinformatiebrief. De budgetten worden in deze rapportage wel bijgesteld. In onderstaande samenvatting zijn de budgetbijstellingen voor jeugd en Wmo opgenomen. In onderdeel B staan nog 8 onderwerpen die gesaldeerd een incidenteel nadeel van € 34.000,- betekenen.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording wijzigt met ingang van het boekjaar 2023. Het college doet een uitspraak over de rechtmatigheid van de jaarrekening in plaats van de accountant. Een onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording is de begrotingsrechtmatigheid. Wanneer de lasten van de begroting met meer dan 1% overschreden worden, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor de jaarrekeningen tot en met 2022 telden een aantal overschrijdingen niet mee bij het oordeel van de accountant over de begrotingsrechtmatigheid omdat die daarvan uitgesloten waren.

De rechtmatigheidsverantwoording is vertaald in de gewijzigd vastgestelde financiële verordening. De wijzigingen zijn gebaseerd op de laatst vastgestelde Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. In de nieuwe financiële verordeningen is het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. De eerder uitgesloten overschrijdingen zijn vertaald naar "acceptabele afwijkingen". In tegenstelling tot voorgaande jaren heft een acceptabele afwijking een eventuele begrotingsonrechtmatigheid niet op.

Er heeft een landelijke consultatieronde plaatsgevonden over de uitgangspunten van de rechtmatigheidsverantwoording. Op dit moment is nog onduidelijk of de uitkomsten daarvan leiden tot wijzigingen voor 2023 of volgende boekjaren. Het interne proces, om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording, is afgestemd op de laatst vastgestelde Kadernota rechtmatigheid.

Wanneer de programma's in de jaarrekening afwijken van de begroting met meer € 1.250.000,- is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. € 1.250.000,- is 1% van de begrote lasten en dat is de tolerantiegrens voor deze onrechtmatigheid zoals bepaald in de nieuwe financiële verordening. Vandaar dat in deze tussentijdse rapportage ook budgetten worden bijgesteld waarbij we anders bij de jaarrekening verschillen verwachten. We kijken dus ook vooruit, in plaats van enkel naar de afgelopen 8 maanden.

Uit de analyse van baten en lasten blijken geen overschrijdingen boven de tolerantiegrens. Ook uit de controles van de overige onderdelen voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen onrechtmatigheden gebleken. Met de kennis van nu kunnen we de jaarrekening 2023 rechtmatig vaststellen. Mocht er in de komende weken nog aanleiding zijn om de begroting te wijzigen om een begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen, doen we daarvoor een voorstel in de raadsvergadering van december.

Het effect van deze tussentijdse rapportage op het begrotingsresultaat is +/- € 340.450,-. Hiervan heeft +/- € 371.433,- betrekking op budgetafwijkingen $\geq$ € 50.000,- en € 30.983,- op budgetafwijkingen $<$ € 50.000,-. Het verloop van het begrotingsresultaat staat achter in de tussentijdse rapportage bij "Begrotingsresultaat".

Hieronder worden in het kort de grootste oorzaken (afgerond) van het negatieve resultaat toegelicht:

Onderwerp	Resultaat (in €'s)
Actualisatie staat C n.a.v. jaarrekening 2022	1.509.000
Extra lasten jeugdzorg	-1.697.000
Minder lasten Wmo	176.000
Correctie budget grondexploitatie	527.000
Visiekosten overkoepelende beleidsvorming	-400.000
Bijstellen baten leges omgevingsvergunningen	-393.000
Mei- en septembercirculaire 2023	250.000
Bijstellen lasten straatreiniging	-231.000
Rentebijdrage subsidie en co-financiering woningbouwimpuls	-319.000
Extra baten OZB	120.000
Vrijval middelen participatie	102.000
Totaal	-356.000

Onderdeel A: budgetafwijkingen ≥ € 50.000,-

In dit onderdeel staat het overzicht met budgetafwijkingen ≥ € 50.000,-.

Onderdeel A	2023		
Taakvelden per programma	Bedrag wijziging	Nr.	I/S
1. Gebiedsgericht werken			
Samenkracht en burgerparticipatie	98.000	1	I
2. Economie en vastgoed			
Economische promotie	0	2	I
4. Bestuurlijke samenwerking			
Bestuur	-70.000	3	I
Burgerzaken	-75.000	4	I
5. Werk en inkomen			
Arbeidsparticipatie	102.401	5-6	I
Inkomensregelingen	0	7-8	I
6. Zorg, welzijn en cultuur			
Sportaccommodaties	-67.000	9	I
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10.000	10-13	I
Maatwerkdienstverlening 18+	68.097	14-15, 20	I
7. Jeugdbeleid en onderwijs			
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	59.000	16	I
Gesloten plaatsing	70.000	17	I
Jeugdhulp met verblijf overig	-852.340	18-19	I
Jeugdhulp behandeling	-484.660	20-22	I
Jeugdhulp begeleiding	-180.000	23	I
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-230.000	24	I
Jeugdhulp zonder verblijf overig	60.000	25	I
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-80.000	26	I
8. Duurzaamheid, natuur en milieu			
Afval	-127.274	27	I
Algemeen milieubeheer	0	28	I
Riolering	139.000	29	I
9. Bereikbaarheid en verkeer			
Verkeer en vervoer	-370.000	29	I
10. Bouwen en wonen			
Beheer overige gebouwen en gronden	-400.000	30	I
Ruimte en leefomgeving	-318.850	31-32	I/S
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	526.799	33	I
Wonen en bouwen	-308.000	34-36	I
11. Financiën en belastingen			
Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.415.662	37-38	I

Taakvelden per programma	Bedrag wijziging	Nr.	I/S
11. Financiën en belastingen			
Overige baten en lasten	195.339	39-40	I
OZB woningen	120.000	41	I
Vennootschapsbelasting	0	42	I
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	249.893	43-44	S
Totaal*	-448.933		
- waarvan incidenteel	-379.976		I
- waarvan structureel	-68.957		S

Toelichting:

De toegelichte bedragen aangegeven met ● hebben effect op het begrotingsresultaat.

De toegelichte bedragen aangegeven met ● hebben geen effect op het begrotingsresultaat.

Samenkracht en burgerparticipatie

● 1. *Minder kosten Wmo voorliggend vanwege inzet Brede Spuk middelen (incidenteel voordeel van € 98.000,-)*

In de vorm van de Brede Spuk zijn middelen beschikbaar gesteld om een gezonde generatie in 2040 te realiseren. Voor 2023 is ervoor gekozen om de middelen die beschikbaar zijn voor de aanpak van versterken sociale basis en één tegen eenzaamheid zoveel mogelijk te gebruiken voor initiatieven die al in gang zijn gezet. Hierdoor kan budget vrijvallen ten gunste van de taskforce sociaal domein.

Economische promotie

● 2. *Toeristenbelasting (budget neutraal; incidenteel voor- en nadeel van € 90.000,-)*

We verwachten hogere inkomsten vanuit de toeristenbelasting. Grotendeels heeft dit betrekking op aanslagen die betrekking hebben op 2022. Deze extra opbrengsten storten we in de reserve Recreatie en toerisme.

Bestuur

● 3. *Budget wachtgeld wethouders bijstellen (incidenteel nadeel van € 70.000,-)*

Door het vertrek van een wethouder maken we kosten die we niet konden voorzien.

Voor 2023 ramen we € 70.000,- bij.

Burgerzaken

● 4. *Verkiezingen (incidenteel nadeel van € 75.000,-)*

Wij krijgen via het gemeentefonds een jaarlijkse bijdrage voor de organisatie van verkiezingen. Deze bijdrage is gebaseerd op gemiddeld één verkiezing per jaar. Voor de kosten van de onverwachte Tweede Kamerverkiezingen in november à € 75.000,- ontvangen we dus geen compensatie.

Arbeidsparticipatie

● 5. *Extra middelen participatie meicirculaire 2022 (incidenteel voordeel van € 102.401,-)*

Het extra bedrag inzake participatie is onbenut gebleven conform de begroting van Senzer.

● **6. Opvang AMV'ers Akert en ontheemden Oekraïne (budget neutraal, reserve Opvang ontheemden Oekraïne)**

Gemeenten vervullen een belangrijk rol in de opvang, huisvesting en integratie van mensen uit de vluchtelingenketen. Het gaat hierbij om de opvang van ontheemden uit Oekraïne, mensen in de asielketen en opvang van Vergunninghouders.

Daar waar het eerst afzonderlijke onderwerpen waren, zijn deze in 2023 samengebracht en worden besproken in een Provinciaal Regietafel alsook een Regionale Regietafel.

De taakstelling voor al deze onderwerpen is in 2023 sterk gestegen. Hierbij wordt van gemeenten extra inzet gevraagd van medewerkers alsook een beroep gedaan op meer bijzondere expertise. Bij de jaarrekening 2022 is het overschot op de ontvangen middelen voor opvang ontheemden uit Oekraïne gestort in de reserve Opvang ontheemden Oekraïne (€ 1.316.208,-).

In 2023 hebben wij onder andere extra kosten gemaakt voor inhuur van medewerkers om de opvang ontheemden uit Oekraïne goed te organiseren alsook kosten om de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) in De Akert voor te bereiden. Het gaat hierbij om de inhuur van een omgevingsmanager alsook een strategisch communicatieadviseur. Een beperkt gedeelte van deze kosten zal uiteindelijk wellicht gedragen worden door het COA. Dit zal worden opgenomen in de bestuursovereenkomst tussen het COA en onze gemeente.

Via deze rapportage stellen we voor om een bedrag van € 300.000,- te ramen voor de kosten van de opvang van AMV'ers in de Akert. Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne ramen we € 2.230.000,-. Hier tegenover staan dit jaar inkomsten vanuit het Rijk à € 4.530.000,-. Het verwachte resultaat van € 2.000.000,- wordt gestort in de reserve Opvang ontheemden Oekraïne.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 zullen wij een voorstel opnemen om de reserve Opvang ontheemden Oekraïne een bestedingskader te geven voor de gehele asielketen.

Inkomensregelingen

● **7. Hulp op maat -reserve Maatwerk aanpak koopkrachtverlies (budget neutraal; incidenteel voor- en nadeel van € 135.000,-)**

Conform eerdere besluitvorming. Vanwege onderbesteding wordt niet € 600.000,- onttrokken, maar € 135.000,-.

● **8. Energietoeslag -reserve Maatwerk aanpak koopkrachtverlies (budget neutraal; incidenteel voor- en nadeel van € 850.220,-)**

Conform eerdere besluitvorming. De energietoeslag 2023 is door het Rijk reeds in de december circulaire 2022 beschikbaar gesteld. Omdat uitbetaling pas in 2023 volgt is deze tegemoetkoming in 2022 in de reserve maatwerk aanpak gestort en wordt deze in 2023 weer onttrokken.

Sportaccommodaties

● **9. Inzet sporthalbeheerders (structureel effect JR 2022) (incidenteel nadeel van € 67.000,-)**

Om de bezetting van de sporthalbeheerders rond te krijgen is een hogere inzet nodig, met name in de weekenden en de vakantieperioden. Om de inzet te realiseren zijn er meer sporthalbeheerders ingehuurd, de extra kosten worden incidenteel geraamd op € 67.000,-. De kosten voor 2024 en verder zijn verwerkt via de begroting.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

- **10. Inzet Spuk middelen voor woonaanpassingen (incidenteel voordeel van € 120.000,-).**

Er wordt minder beroep gedaan op grote woonaanpassingen, waardoor er € 20.000,- budget kan vrijvallen. Daarnaast is in de brede SPUK-regeling in 2023 € 100.000,- beschikbaar gemaakt voor gemeenten om in te zetten op valpreventie. Er is voor gekozen deze middelen te benutten voor het gedeeltelijk compenseren van ouderen die een woonaanpassing nodig hebben.

- **11. Stijgende kosten vervoersvoorzieningen (incidenteel nadeel van € 130.000,-).**

Door toenemende vraag naar scootmobielen en driewielfietsen zijn de kosten van vervoersvoorzieningen gestegen.

- **12. Stijgende kosten rolstoelvoorzieningen (incidenteel nadeel van € 50.000,-).**

Door toenemende vraag naar rolstoelen zijn de kosten van rolstoelvoorzieningen gestegen.

- **13. Daling gebruik Taxibus (incidenteel voordeel van € 70.000,-).**

Het gebruik van de Taxibus is afgelopen jaar in zowel het aantal ritten en aantal kilometers gedaald, vanwege sturing op alternatieven waar geen indicatie voor benodigd is.

Maatwerkdienstverlening 18+

- **14. Dagbesteding Wmo (incidenteel voordeel van € 65.000,-).**

Ondanks de vergrijzing blijft het aantal inwoners met een indicatie gelijk waardoor de kosten niet zo fors toenemen als verwacht.

- **15. Kostendaling PGB Huishoudelijke hulp (incidenteel voordeel van € 50.000,-).**

Minder cliënten (-14%) maken gebruik van PGB voor de inzet van huishoudelijke hulp.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

- **16. Aframing Asschermiddelen (incidenteel voordeel van € 59.000,-).**

De zogenaamde Asschermiddelen worden sinds 2018 aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit houdt verband met de gemeentelijke verantwoordelijkheid om peuteropvang mogelijk te maken voor peuters waarvan ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Dit betreffen geen geoormerkte middelen en jaarlijks wordt bekeken of deze nodig zijn.

Gezien de toename in de OAB/VVE-middelen in de afgelopen jaren en het opgebouwde restantbedrag, worden deze middelen nu afgeraamd.

Met het oog op de toestroom aan vluchtelingen/ nieuwkomers en daarmee de behoefte aan VVE-kindplaatsen en taalklassen stellen we geen structurele aframing voor.

Gesloten plaatsing

- **17. Weinig inzet van gesloten jeugdzorg (incidenteel voordeel van € 70.000,-).**

De laatste 3 jaren wordt minder vaak gekozen voor gesloten jeugdhulp. Deze ontwikkeling is in 2023 ook voor Geldrop-Mierlo merkbaar. Het streven is dat deze vorm van zorg niet meer nodig is en zo min mogelijk wordt ingezet.

Jeugdhulp met verblijf overig

- **18. Toename verblijfsindicaties met intramurale behandeling (incidenteel nadeel van € 910.000,-).**

De toename is het gevolg van dat er lang gewacht wordt om hulp in te schakelen en als gezinnen bij het PlusTeam komen is het vaak te laat in proces om nog te starten met preventie of ambulante ondersteuning. Daarnaast verdraagt de samenleving ingewikkeld gedrag minder en lijken ouders eerder dan voorheen bereid te zijn hun kind los te laten en de problemen over te dragen aan de instanties.

● 19. *Inzet Heppie (T)huis voor andere gemeenten (incidenteel voordeel van € 57.660,-).*
Doordat Heppie (T)huis ook door andere gemeenten wordt ingezet, worden de kosten die aan deze inzet gerelateerd zijn doorbelast aan de bewuste gemeente.

Jeugdhulp behandeling

● 20. *1^e Begrotingswijziging PlusTeam 2023 (incidenteel nadeel van € 111.563,-).*
Vanwege de problemen met de wachttijden bij het PlusTeam is gevraagd om tijdelijk extra personeel om de wachtlijsten bij het PlusTeam weg te werken. Een gedeelte van de kosten (€ 46.903,-) wordt op het taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ verwerkt.

● 21. *Besparingsdoel jeugdhulp ambulant niet voldoende gerealiseerd (incidenteel nadeel van € 60.000,-).*

Door de toenemende vraag EED-onderzoeken bij een verdenking van ernstige dyslexie is het taskforce doel om kosten te besparen niet gehaald.

● 22. *Toenemend aantal cliënten dagbehandeling jeugd (incidenteel nadeel van € 360.000,-).*
Het aantal cliënten met dagbehandeling is fors toegenomen. De doorstroom naar passend onderwijs knelt en het onderwijs escaleert vaak pas wanneer een kind al langere tijd thuiszit.

Jeugdhulp begeleiding

● 23. *Besparingsdoel begeleiding jeugdhulp niet voldoende gerealiseerd (incidenteel nadeel van € 180.000,-).*

Ondanks dat de indicaties voor begeleiding vanuit het CMD Jeugd sterk zijn gedaald, zijn de begeleidingsindicaties van het PlusTeam (door druk van de wachtlijst) en de gecertificeerde instelling gestegen waardoor op totaalniveau de beoogde kostenbesparing niet gehaald is.

Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf

● 24. *Toenemende kosten GGZ-indicaties jeugdhulp (incidenteel nadeel van € 230.000,-).*
Het is een landelijke trend dat jeugdigen in toenemende mate te maken hebben met psychosociale problematiek. Daarbij zien we dat de gemeente steeds minder regie heeft voor deze zorg en dat de huisarts vaker gevonden wordt.

Jeugdhulp zonder verblijf overig

● 25. *Minder gebruik van PGD bij jeugdhulp (incidenteel voordeel van € 60.000,-).*
Er wordt minder gebruik gemaakt van PGB en dus vaker gekozen voor het gecontracteerde aanbod.

Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf

● 26. *Toename kosten crisishulp (incidenteel nadeel van € 80.000,-).*
Dit jaar zijn er vaker crisissituaties geweest waarbij het uitblijven van hulp binnen 24 tot 48 uur zou leiden tot onaanvaardbare gezondheids- of veiligheidsrisico's.

Afval

● 27. *Storting in de voorziening afval (incidenteel nadeel van € 127.274,-).*
In de primaire begroting 2023 was een bedrag opgenomen als onttrekking van de voorziening afval. Dit is niet mogelijk omdat de voorziening bij de jaarrekening 2022 op nul stond. De voorgestelde onttrekking wordt hiermee teruggedraaid.

Algemeen milieubeheer

● 28. *Verschuiving kosten tussen Spuk CDOKE en algemene middelen (budget neutraal)*

We ontvingen in 2023 een specifieke uitkering (Spuk) van het rijk voor een bedrag van € 716.345,-. Het doel van deze meerjarige regeling is om de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Begin 2023 stelde de raad het programma duurzaamheid vast. In dit programma namen we de kosten op voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid en gaven we mede de middelen vanuit het Rijk als dekking hiervoor. We gingen ervan uit dat we deze middelen breed mochten inzetten voor duurzaamheid. Uit de beschikking voor de Spuk blijkt dat de inzet beperkt is tot het volgende doel; de Spuk mag alleen ingezet worden voor ambtelijke of ingehuurde capaciteit en slechts zeer beperkt voor overige kosten. We kunnen de Spuk dus slechts beperkt aanwenden voor de kosten uit het programma duurzaamheid. Daar staat tegenover dat we bestaande loonkosten en inhuurkosten wel uit deze Spuk kunnen dekken. Deze kosten worden nu betaald uit de algemene middelen. Om deze reden stellen we voor dat we met kosten schuiven. Kosten die we nu ten laste van de algemene middelen brengen dekken we vanuit de Spuk. Hierdoor valt geld vrij dat we vervolgens in de reserve duurzaamheid storten. De plannen uit het programma duurzaamheid in de komende jaren bekostigen we vervolgens gedeeltelijk weer vanuit die reserve. We schatten het bedrag voor 2023 momenteel in op € 500.000,-.

Het uitgangspunt bij bovenstaande is dat we waar mogelijk kosten zoveel mogelijk ten laste van de rijksmiddelen brengen en wanneer dat niet lukt we eigen middelen inzetten.

Bij de jaarrekening bepalen we het exacte bedrag dat we ten laste van de Spuk kunnen brengen en wat er in de reserve duurzaamheid gestort wordt.

Riolering en Verkeer en vervoer

● 29. *Tekort straatreiniging (incidenteel nadeel van € 231.000,-).*

Uit de bestekken blijkt dat er een tekort is op straatreiniging van € 370.000,-. Dit komt onder andere doordat de kosten voor bijzet niet geraamd waren, à € 100.000,-. Daarnaast zijn de groenbestekken wel geïndexeerd, maar de doorbelaste kosten naar straatreiniging niet. Dit wordt nu gecorrigeerd. Van het tekort van € 370.000,- wordt € 139.000,- doorbelast naar riolering en gedekt uit de voorziening riolering. € 92.000,- zou ten laste van de afvalexploitatie en daarmee de voorziening afval moeten worden doorbelast, maar de voorziening is leeg. Deze kosten komen daarom ten laste van het resultaat. Ook de overige kosten à € 139.000,- komen ten laste van het resultaat. Per saldo een incidenteel nadeel van € 231.000,- voor het resultaat. De kosten voor 2024 en verder zijn al meegenomen in de begroting 2024.

Beheer overige gebouwen en gronden

● 30. *Visiekosten overkoepelende beleidsvorming (incidenteel nadeel van € 400.000,-)*

Het gaat om kosten voor overkoepelende beleidsvorming die niet zijn te verhalen op ontwikkelaars/eigenaren. De kosten voor 2024 en verder zijn al meegenomen in de begroting 2024.

Ruimte en leefomgeving

● 31. *Werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling / Omgevingswet (budget neutraal; incidenteel; reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw).*

Voor 2023 en 2024 is jaarlijks € 100.000,- beschikbaar gesteld om de werkbelasting van team Ruimtelijke Ontwikkeling op te vangen. De werkbelasting komt mede voort uit de invoering van de Omgevingswet. We stellen voor om een deel van de beschikbaar gestelde budgetten over te hevelen naar 2025 omdat de Omgevingswet door het recente uitstel een latere invoeringsdatum kent. De gevolgen van de invoering schuiven daardoor ook verder in de tijd.

- **32. Toerekening rente co-financiering en subsidie Woningbouwimpuls (structureel nadeel)**
Op de subsidie Woningbouwimpuls is in 2022 2% rente bijgeschreven conform besluit uit de jaarrekening 2021. Op de cofinanciering Woningbouwimpuls is in 2023 2% rente bijgeschreven conform besluit uit de jaarrekening 2022. Beide rentebijbeschrijvingen hadden structureel verwerkt moeten worden, maar dat is abusievelijk niet gebeurd. Dat gaan we nu corrigeren. In 2023 gaat het om een bedrag van € 318.850,- (2% rentebijbeschrijving op de subsidie en 2% rentebijbeschrijving op de cofinanciering). Voor 2024 en verder wordt dit verwerkt via de 1^e tussentijdse rapportage 2024 en de begroting 2025-2028.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

- **33. Actualisatie budgetten grondbedrijf (incidenteel voordeel van € 526.799,-).**
De toerekening van de salaris- en overheadlasten naar de grondexploitatie is begrotingstechnisch in 2023 foutief verwerkt. Dit komt doordat de ramingen van voorgaande jaren niet waren afgeraamd, waardoor de kosten dubbel in de begroting zaten. Dat wordt nu rechtgezet. Dit heeft geen effect op de werkelijke cijfers binnen het grondbedrijf.

Wonen en bouwen

- **34. Bijstellen budget volkshuisvesting (incidenteel voordeel van € 85.000,-).**
 - 1. Opstellen programma wonen (€ 30.000,-)**
Omdat het programmatisch werken nieuw is binnen de organisatie is het programma Wonen omgezet naar een pilot om het programmatisch werken verder uit te rollen binnen de organisatie. Hierdoor is de planning verschoven ten opzichte van onze initiële tijdspad, waarbij het nu synchroon loopt met planning van de overige programma's.
 - 2. Woononderzoek SGE (€ 10.000,-)**
Dit jaar is dit onderzoek vanuit SGE niet uitgevoerd. Enerzijds heeft de focus gelegen op de totstandkoming Woondeal, anderzijds komen de cijfers van de Bevolkingsprognose van de provincie pas eind dit jaar. Deze cijfers vormen de basis van het woononderzoek. Volgend jaar vind het onderzoek wel plaats en is het budget weer benodigd.
 - 3. Uitbesteden Prestatieafspraken (€ 20.000,-)**
In de prestatieafspraken die begin 2023 zijn getekend is vastgelegd dat er dit jaar, anders dan eerder ingeschat, geen nieuwe prestatieafspraken komen. Corporaties dienen een bod uit te brengen op het nieuwe beleid dat 2024 zal komen. Prestatieafspraken worden wel geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit wordt niet uitbesteed.
 - 4. Uitvoering Woonvisie lokaal (€ 25.000,-)**
Door het gegeven dat het aantal FTE bij volkshuisvesting is toegenomen van circa 1,5 FTE naar bijna 3 FTE heeft Volkshuisvesting veel werk zelf kunnen verrichten.

- **35. Bijstellen inkomsten leges omgevingsvergunningen (incidenteel nadeel van € 393.000,-).**
De legesopbrengsten blijven achter ten opzichte van de begroting. Vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 in combinatie met de Wet kwaliteitsborging wordt landelijk gesproken over een mogelijke hausse aan plannen in december. Dit ziet men vaak bij invoering van ingrijpende wetswijzigingen. Vanwege deze verwachting zijn de inkomsten niet eerder afgeraamd. Maar ondertussen zien we dat deze hausse toch uit lijkt te blijven. Daarnaast is vanwege bezwaar het bestemmingsplan Bleekvelden (Mierloseweg 40) niet vastgesteld. Hierdoor is er nog geen bouwvergunning aangevraagd, wat wel verwacht was. Hierdoor worden de begrote opbrengsten voor 2023 nu ingeschat op € 400.000,-. Dit betekent een aframing van € 393.000,-. De verwachting is dat dit in 2024 tot een incidenteel voordeel zal leiden.

● 36. *Strategische aankoop (geen lasten in 2023)*

Het college heeft besloten tot een strategische aankoop van een perceel grond (12.070 m²), gelegen aan de Goorsedijk te Mierlo, voor het realiseren van flexwoningen. De verwachting is dat het transport in november plaatsvindt. De kapitaallasten vanaf 2024 (€ 6.762,-) worden ten laste van het begrotingsresultaat gebracht.

Resultaat van de rekening van baten en lasten

● 37. *Actualisatie staat van investeringen jaarrekening 2022 (incidenteel voordeel van € 1.508.762,-).*

Uit actualisaties is naar voren gekomen dat er een aantal investeringen is doorgeschoven in de tijd (zie hiervoor de jaarstukken 2022). Hierdoor starten de kapitaallasten later dan eerder werd verondersteld. Dit leidt in 2023 tot minder kapitaallasten en een lagere onttrekking en dotatie uit verschillende reserves, zoals o.a. de reserve Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Voor het IHP gaat het om circa € 675.332,-. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het krediet van het Strabrecht College niet kon worden afgesloten. In de meerjarenbegroting 2024-2027 wordt als heroverweging voorgesteld de reserve in te zetten als dekkingsreserve voor de kapitaallasten, waardoor er geen structurele onttrekkingen/dotaties aan de reserve IHP zullen plaatsvinden.

● 38. *Aanpassing herverdeling taakvelden (incidenteel nadeel van € 93.100,-).*

Bij de begroting worden de salarissen zoveel als mogelijk direct toegerekend aan een taakveld. Tot op heden gebeurt dit door per persoon een verdeelsleutel te bepalen. Deze werkwijze is erg omslachtig en kost ook bij de jaarrekening veel tijd. Daarom wordt voorgesteld om te gaan werken met een procentuele verdeling per afdeling naar de taakvelden, afgerond op hele percentages. Voor de begroting 2024 is deze methode al toegepast.

Op basis van een berekening van de procentuele verdeling is een herverdeling over de taakvelden van de salarissen tot stand gekomen. Daarnaast zijn ook de cao-stijgingen verdeeld over de taakvelden. Doordat dit ook mutaties meebrengt voor de gesloten huishoudens (afval, riolering, grondexploitatie en projecten) is er een nadeel voor het resultaat. Omdat de voorziening afval leeg is, is het verschil bij afval niet gemuteerd bij de voorziening. De overige wijzigingen zijn budgettair neutraal. De gevolgen hiervan zijn als volgt:

Programma 1	€ 19.306,-
Programma 2	€ 41.703,-
Programma 3	€ -48.697,-
Programma 4	€ 332.491,-
Programma 5	€ 117.068,-
Programma 6	€ 139.430,-
Programma 7	€ -162.303,-
Programma 8	€ 339.810,-
Programma 9	€ 104.787,-
Programma 10	€ -310.962,-
Programma 11	€ -479.533,-
Resultaat	€ -93.100,-

Overige baten en lasten

● 39. *Vrijval stelpost loon- en prijsbijstelling (incidenteel voordeel van € 129.425,-)*

Voorgesteld wordt om het restant van de stelposten indexatie na het verwerken van de onderdelen uit deze tussentijdse rapportage vrij te laten vallen. Dit levert in 2023 eenmalig een voordeel op.

● **40. Vrijval stelpost Wet Open overheid (incidenteel voordeel van € 65.914,-)**

Voorgesteld wordt om het restant van de stelpost Wet Open overheid na het verwerken van de onderdelen uit deze tussentijdse rapportage (onderdeel B) vrij te laten vallen in 2023. Dit levert eenmalig een voordeel op.

OZB woningen

● **41. Hogere inkomsten OZB eigenaren woningen (incidenteel voordeel van € 120.000,-)**

De waardeontwikkeling van woningen is hoger uitgevallen dan tijdens de begroting was verwacht, vandaar dat er meer inkomsten zijn gerealiseerd.

Vennootschapsbelasting

● **42. Aframing vennootschapsbelasting (budget neutraal, algemene reserve grondexploitatie)**

In 2023 verwachten we geen kosten vanwege vennootschapsbelasting. De geraamde kosten en de geraamde onttrekking uit de reserve ter dekking van deze kosten worden afgeraamd.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

● 43. Uitkomsten meicirculaire 2023 (incidenteel)

Via de raadsinformatiebrief 'Uitkomsten meicirculaire 2023' van 4 juli 2023 hebben wij u geïnformeerd over de uitkomsten van de meicirculaire 2023. Zoals toen aangegeven verwerken wij de effecten ervan in deze tussentijdse rapportage.

De verlaagde inkomsten van -/- € 281.550,- worden als volgt verdeeld:

- Er wordt € 112.736,- opgenomen als stelpost.

Er resteert dan nog -/- 394.286,- waarvan € 630.752,- naar beneden wordt bijgesteld vanwege de waardeontwikkeling WOZ. We stellen het bedrag ook nog naar boven bij met € 1.029.038,- in verband met foutieve Wsw-aantallen die vanuit Senzer zijn doorgegeven. Het positieve saldo is dan € 4.000,- in 2023.

	2023
Verschil mei- en decembercirculaire	-281.550
Oormerken:	
Flankerend beleid energiearmoede	-87.042
Aanpak armoede en schulden	-69.633
Taal voor ontheemden Oekraïne	-27.694
Maatschappelijke begeleiding	-28.440
Overheveling naar Brede SPUK welzijn	111.739
IZA - WMO abonnementstarief	0
Eigen bijdrage WMO	0
Participatie	-11.666
>> Bruto resultaat algemene uitkering	-394.286
Handmatige correcties:	
Realisatie stelpost BCF-plafond	0
WOZ-stelpost	-630.752
Vrijvallen stelpost jeugdzorg	0
Hervormingsagenda jeugd	0
Verhogen stelpost loon- en prijsbijstelling	0
Stelpost correctie Participatie	1.029.038
Netto resultaat algemene uitkering	4.000

De structurele gevolgen worden verwerkt via het raadsbesluit van de begroting 2024.

Via deze tussentijdse rapportage stellen we voor om de geoormerkte bedragen direct te verwerken op de betreffende budgetten.

● **44. Uitkomsten septembercirculaire 2023 (incidenteel)**

Via de raadsinformatiebrief 'Uitkomsten septembercirculaire 2023' van 3 oktober 2023 hebben wij u geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire 2023. Zoals toen aangegeven verwerken wij de effecten ervan in deze tussentijdse rapportage.

De extra inkomsten van € 113.279,- worden als volgt verdeeld:

- Er wordt € 13.138,- budget toegekend.

Er resteert dan nog € 100.141,- waarvan € 145.752,- naar boven wordt bijgesteld vanwege de realisatie van de stelpost voor het BCF-plafond en de vrijval van de handmatige correctie i.v.m. de WOZ-waarden. Het positieve saldo is dan € 245.893,- in 2023.

	2023
Verschil mei- en septembercirculaire	113.279
Budget toekennen:	
Wsw	-6.076
Bijzondere bijstand en vroegsignalering	0
Rijksvaccinatieprogramma	0
Veilig wonen	-7.062
>> Bruto resultaat algemene uitkering	100.141
Handmatige correcties:	
Realisatie stelpost BCF-plafond 2022	-485.000
Vrijval WOZ-stelpost	630.752
Stelpost loon- en prijsbijstelling	0
Netto resultaat	245.893

De structurele gevolgen worden verwerkt via het raadsbesluit van de begroting 2024.

Onderdeel B: budgetafwijkingen < € 50.000,-

Onderdeel B	2023
Totaal	30.983
- waarvan incidenteel	-102.743
- waarvan structureel	133.726

Begrotingsresultaat

Voorgesteld wordt om de post onvoorzien in te zetten voor onderdeel 4. Hierdoor neemt de post onvoorzien af met € 75.000,- vanwege de extra verkiezingen. Het restant bedrag van de post onvoorzien is € 2.500,-, dit laten we vrijvallen.

*Bovenstaande is niet meegenomen in de totaalstelling van onderdeel A.

Rekening houdend met de 2^e tussentijdse rapportage is het begrotingssaldo 2023:

	2023
Saldo begroting 2023-2026	2.374.054
*Inclusief septembercirculaire 2022	
Reeds besloten:	
Maatwerk aanpak koopkrachtverlies	-175.000
Meerjarenonderhoudsplan gebouwen	-190.000
1e tussentijdse rapportage 2023	-1.886.422
Scenario's toekomstbestendig weverijmuseum	-36.500
Nieuwe ontwikkelingen:	
2e tussentijdse rapportage 2023	-340.450
	-254.318
Waarvan incidenteel	-2.429.099
Waarvan structureel	2.174.781

Het ontstane tekort van € 254.318,- wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Het verloop van de algemene reserve wordt dan als volgt:

Verloop algemene reserve	2023
Stand per 1 januari	8.281.590
<u>Mutaties in voorgaande begrotingsjaren:</u>	
Pos. saldo bij MPB 2020-2023	650.000
Pos. saldo bij Jaarrekening 2022	3.112.250
Onttrekking 2 ^e tussentijdse rapportage 2023	-254.318
Stand per 31 december	11.789.522

Onderdeel C: overzicht stelposten indexatie

In dit onderdeel is zichtbaar welk gedeelte van de onderdelen A en B ten laste van de stelposten indexatie worden gebracht.

	Aframen stelpost indexatie	2023
Taakveld	Onderwerp	
Overhead	Stichting BIZOB	77.000
	Kostenstijging elektra gemeentehuis	50.000
Overig	< € 50.000,-	34.100
	Totaal	161.100

In onderstaand overzicht is het verloop van de stelposten indexatie weergegeven:

Verloop stelposten indexatie	2023
Beschikbaar per 1-1-2023	2.655.681
1e tussentijdse rapportage 2023	-2.365.156
Nieuwe ontwikkelingen:	
2e tussentijdse rapportage 2023	-161.100
Restant	129.425

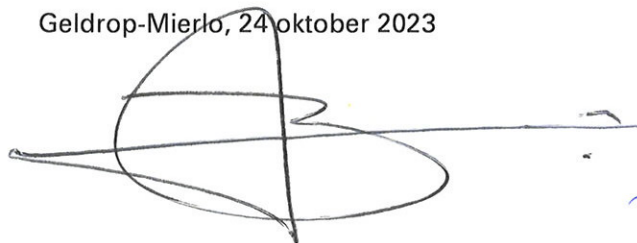
Voorgesteld wordt om het restant van de stelpost vrij te laten vallen bij deze tussentijdse rapportage. Zoals genoemd in onderdeel 39.

Bijlagen

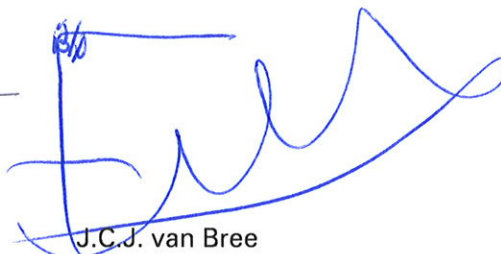
1. Kredietoverzicht
2. Begrotingswijziging 9

Geldrop-Mierlo, 24 oktober 2023

b/c

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester

Bijlage 1 Kredietoverzicht

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget t/m 2023	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Verplichtingen	Restant	Toelichting
70183	Aanleg fietspad Vaarleseweg, ged Broekstraat-spoor	80.000	0	7.633	129.800	-57.433	De uitvoering is in het derde kwartaal gestart. De inschrijving valt hoger uit dan geraamd, dit leidt tot een tekort van het beschikbaar gestelde krediet van € 60.000,-. Daarvoor wordt nu een ophoging van het krediet aangevraagd.
70318	Vervangen tennisveld/Sportpark Bronzenwei	70.000	0	11.793	0	58.207	Voor het uitbesteden van de werkzaamheden voor het bestek en de aanbestedingsprocedure is aanvullend € 20.000,- nodig. Daarvoor wordt nu een ophoging van het krediet aangevraagd.
70338	Oudven Veld 1 onderlaag	390.500 (=nieuw)	0	0	0	390.500	Krediet is verhoogd n.a.v. voorgenomen besluit vervangen veld 1 Oudven.
70135	Oudven Veld 1 toplaag	275.000 (=nieuw)	0	-49.855	0	324.855	Krediet is verhoogd n.a.v. voorgenomen besluit vervangen veld 1 Oudven.
70137	Verv. veld 1 Oudven Armaturen	45.000	0	-11.217	0	56.217	Voorzien was voor vervangen veldverlichting Veld 1 Oudven. Deze verlichting en die van Veld 2 worden vervangen met het vervangen van de complete velden in de daarvoor beschikbaar gestelde kredieten in 2023. Echter de veldverlichting van Veld 3 functioneert niet naar behoren. Lampen gaan een voor een kapot waardoor we voor veel onkosten komen te staan. Door de veldverlichting van veld 3 ook dit jaar te vervangen door dezelfde systemen als dat van veld 1 en 2 is deze verlichting ook up-to-date. Bijkomend voordeel is dat alle verlichting van het sportpark op eenzelfde manier te bedienen is. Daarom graag project 70137 omzetten van veldverlichting veld 1 naar veldverlichting veld 3.
70301	Reconstructie openbaar groen 2023	72.784	0	63.906	0	8.878	De aanhoudende droogte in het afgelopen jaar heeft ervoor gezorgd dat een groter areaal aan groenvoorzieningen vervangen en/of ingeboet moet worden. Om de groenvoorzieningen op een kwalitatief gewenst niveau te houden is een eenmalige extra investering nodig van € 35.000,-. Daarvoor wordt nu een ophoging van het krediet aangevraagd. De uitvoering is voorzien in het vierde kwartaal van 2023.
70326	Schoolzones basisscholen	33.000	0	8.763	0	24.237	Naar aanleiding van de uitwerking per school vallen de kosten van de maatregelen hoger uit dan vooraf geraamd. Om de maatregelen uit te voeren is een verhoging van het krediet van € 15.000,- noodzakelijk. Daarvoor wordt nu een ophoging van het krediet aangevraagd.

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld budget t/m 2023	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealiseerd 2023	Verplichtingen	Restant	Toelichting
70185	Div.verv.invest.buitendnst: Spragelse Combi 290	20.000	0	0	0	20.000	De Spragelse Combi voldoet niet meer aan onze huidige werkwijze hiervoor in de plaats wordt een kiepaanhanger aangeschaft.
	Fietspadstrooier	0	0	46.948,36	0	-46.948,36	Eén fietspadstrooier direct moeten vervangen in verband niet te herstellen schade. Hiervoor wordt een investeringskrediet van € 47.000,- aangevraagd. De kapitaallasten hiervan komen ten laste van het begrotingssaldo.

Bijlage 2 Begrotingswijziging 9

(Bedragen in €)	2023
Programma 1: Gebiedsgericht werken	
- Openbare orde en veiligheid	61.960
- Samenkracht en burgerparticipatie	-533.271
- Mutaties reserves P1	0
Programma 2: Economie en vastgoed	
- Economische ontwikkeling	53.612
- Bedrijfsloket en -regelingen	-8.777
- Economische promotie	73.091
- Mutaties reserves P2	0
Programma 3: Veiligheid en handhaving	
- Crisisbeheersing en brandweer	-30.697
- Mutaties reserves P3	0
Programma 4: Bestuur en bestuurlijke samenwerking	
- Bestuur	146.692
- Burgerzaken	353.917
- Mutaties reserves P4	0
Programma 5: Werk en inkomen	
- Inkomensregelingen	-6.000
- WSW en beschut werken	-127.768
- Arbeidsparticipatie	142.435
- Mutaties reserves P5	0
Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur	
- Sportbeleid en activering	103.672
- Sportaccommodaties	295.568
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-73.681
- Musea	-4.936
- Cultureel erfgoed	0
- Media	-8.905
- Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	48.710
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	49.316
- Huishoudelijke hulp (Wmo)	-42.027
- Begeleiding (Wmo)	-42.028
- Dagbesteding (Wmo)	-42.028
- Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-42.028
- Maatwerkdienstverlening 18+	-133.097

(Bedragen in €)	2023
- Beschermde wonen (Wmo)	-2.012
- Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-2.013
- Geëscaleerde zorg 18+	-16.000
- Begraafplaatsen en crematoria	0
- Mutaties reserves P6	0
Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs	
- Openbaar basisonderwijs	0
- Onderwijshuisvesting	-25.299
- Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-70.778
- Jeugdhulp begeleiding	356.351
- Jeugdhulp behandeling	472.011
- Jeugdhulp dagbesteding	7.352
- Jeugdhulp zonder verblijf overig	-72.648
- Jeugdhulp met verblijf overig	839.692
- Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	217.352
- Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	107.352
- Gesloten plaatsing	-82.648
- Jeugdbescherming	61.993
- Jeugdreclassering	-48.008
- Volksgezondheid	-13.025
- Mutaties reserves P7	0
Programma 8: Duurzaamheid, natuur en milieu	
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie	306.817
- Riolering	-139.000
- Afval	161.992
- Milieubeheer	-1.725
- Mutaties reserves P8	0
Programma 9: Bereikbaarheid en verkeer	
- Parkeerbelasting	24.585
- Verkeer en vervoer	466.406
- Parkeren	28.381
- Mutaties reserves P9	0
Programma 10: Bouwen en wonen	
- Beheer overige gebouwen en gronden	434.272
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0
- Ruimte en leefomgeving	-82.173
- Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-526.799
- Wonen en bouwen	392.000
- Mutaties reserves P10	0

(Bedragen in €)	2023
Programma 11: Financiën en belastingen	
- Overhead	-262.421
- Treasury	-33.000
- OZB woningen	-120.000
- OZB niet-woningen	11.000
- Belastingen Overig	-30.112
- Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-249.893
- Overige baten en lasten	-494.520
- Vennootschapsbelasting (Vpb)	0
- Resultaat van de rekening van baten en lasten	-340.450
- Mutaties reserves P11	0

***Deze begrotingswijziging is exclusief onderdeel 35 (behalve voor het resultaat), omdat dit via de begrotingswijziging van de jaarrekening 2022 al is verdeeld over alle programma's.**